

BESTUURSOPDRACHT

Toekomstvisie

Inleiding

Samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners werken we aan de toekomst van de gemeente. Ontwikkelingen in onze samenleving gaan steeds sneller. De leefbaarheid en sociale samenhang in stad of dorp, wijken en buurten, ons samenleven, verandert. We hebben te maken met demografische, economische en technologische ontwikkelingen, globalisering en klimaatverandering, waardoor onze leefomgeving verandert.

Al deze ontwikkelingen vragen om een gezamenlijke visie. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners gaan we deze in 2019 maken: de Toekomstvisie voor de gemeente Steenbergen.

Beoogd maatschappelijk effect

De Toekomstvisie biedt een inspirerend perspectief, een 'verhaal van de toekomst' voor de gemeente Steenbergen. Het versterkt de trots van onze inwoners op hun gemeente. Het geeft richting aan ons samen werken aan een sterke gemeente Steenbergen. De Toekomstvisie, en het traject dat eraan vooraf gaat, versterkt de betrokkenheid van inwoners en ondernemers bij de gemeenschap waar zij deel van uit maken.

Uitgangspunten

De Toekomstvisie:

- is van de Steenbergse samenleving. De visie is mede richtinggevend voor het beleid van de gemeente, de verschillende beleidsvisies die we de komende tijd opstellen, en de opgaven waarvoor wij ons gesteld zien;
- is van de hele gemeente, maar met aandacht voor de verscheidenheid van de diverse gemeenschappen binnen de gemeente: de diverse kernen, hun bewonersorganisaties, verenigingen, en ook ondernemers en hun organisaties;
- heeft een breed draagvlak onder inwoners en ondernemers. Daarom zijn zij nauw betrokken bij de totstandkoming. Dit schept betrokkenheid bij de verdere uitwerking naar beleid en activiteiten die voortkomen uit de Toekomstvisie;
- legt in het bijzonder de basis voor de Omgevingsvisie. De Toekomstvisie zal uitspraken bevatten die betrekking hebben op de fysieke omgeving, en die in de Omgevingsvisie nadere uitwerking vragen. Daarnaast legt de Toekomstvisie een basis voor hoe het samenspel tussen inwoners en ondernemers enerzijds en de gemeente anderzijds de komende jaren het beste kan worden ingericht, en wat past bij de gemeente en haar inwoners. Dit is een belangrijk onderwerp bij de lokale implementatie van de omgevingswet.

Het tijdsperspectief voor de visie is ruim 20 jaar (2040).

Eindresultaat

De vorm voor de Toekomstvisie ligt niet vooraf vast. Deze dient laagdrempelig, herkenbaar, kort en krachtig te zijn. Dit komt tot uiting in tekst, beeld (en geluid). De communicatielijnen die voor de Toekomstvisie wordt ontwikkeld, sluit aan op bestaande (gemeentelijke) communicatielijnen, en is de komende jaren bruikbaar in opgaven, vervolgprojecten en participatietrajecten van de gemeente.

Relatie met andere visies

Parallel aan het traject van de Toekomstvisie zijn we aan de slag met grote opgaven en nieuwe beleidsvisies, zoals de Visie Energie en Ruimte en het GVVP (gemeentelijk verkeers- en vervoersplan). Er is nauwe samenhang tussen de verschillende visies, en met de Omgevingsvisie. De betrokken interne en externe adviseurs en beleidsmakers werken samen. Participatietrajecten voor deze visies lopen (deels) parallel aan het traject van de Toekomstvisie, en combineren we daarmee. Zo worden onze inwoners en ondernemers niet twee keer gevraagd mee te doen. We sluiten niet uit dat we dezelfde stakeholders uitnodigen voor verdiepingssessies voor de afzonderlijke visies.

Traject

Fase 1.

De opdracht voor het opstellen van de Toekomstvisie wordt uitbesteed aan een extern bureau. Dit bureau start met het opstellen van het plan van aanpak en communicatieplan.

Ons idee is om de Toekomstvisie rond vijf overkoepelende (nader vast te stellen) thema's op te bouwen: Cultuur, Leefbaarheid & Kernen, Economie & Recreatie, Wonen & Duurzaamheid, Verkeer & Ruimte, en Sociaal Domein.

Fase 2.

De gedachte is om ieder thema te 'laden' door middel van een beursdag. Alle bij dat thema betrokken (groepen van) inwoners, bewoners- en ondernemersorganisaties, zoals dorpsraden, stadsraad, ondernemersplatform, en maatschappelijke partners, zoals onderwijs en zorg, doen hieraan mee. Vaste locatie hiervoor is het 'Huis van de gemeente'. We hebben met deze beursdag meerdere doelen op het oog. We willen de deelnemers:

- informeren over waar we nu staan, wat al recent is ontwikkeld (zoals de recreatieve kansenkaart), aan de hand van feiten en cijfers van de gemeente nu, en door een podium te bieden aan bestaande initiatieven;
- informeren en inspireren over te verwachten trends en ontwikkelingen (met 2040 als perspectief), de impact daarvan, ook specifiek met betrekking tot de gemeente Steenbergen;
- laten nadenken over hoe de toekomst van de gemeente er dan uit kan gaan zien;
- mee laten helpen ontwikkelen van een of meerdere toekomstbeelden.

Fase 3.

Om het draagvlak voor de toekomstvisie te versterken, consulteren we (tijdens het zomerreces) een brede groep van inwoners en ondernemers, aan de hand van de in fase 2. ontwikkelde toekomstbeelden, via brede dialoog en/of Deep Democracy, in de diverse kernen, en via het burgerpanel (steenbergen.ikpraatmee.nl).

Fase 4.

Tenslotte maken we de Toekomstvisie concreet door vertaling in woord, beeld en geluid van wat in de voorgaande fasen is opgehaald.

Besluitvorming

De Toekomstvisie ontvangt haar legitimiteit door een zorgvuldig traject van totstandkoming, waarbij het college en de raad steeds tussentijds worden geïnformeerd, en door formele vaststelling door de gemeenteraad van Steenbergen. Voornemen is om de Toekomstvisie op 28 november 2019 in de raad vast te stellen. Hierbij bepalen we ook hoe we de Toekomstvisie willen publiceren en in de gemeente Steenbergen willen verspreiden.

Vervolg

Vooralsnog blijft bestaand beleid ongewijzigd. Keuzes kunnen worden gemaakt in een gemeentelijk uitvoeringsprogramma dat naar aanleiding van de Toekomstvisie wordt opgesteld.

We hechten er veel belang aan dat contacten met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners die in het traject van de Toekomstvisie tot stand komen, daarna behouden blijven. We blijven hen informeren over het vervolg. Daar waar de Toekomstvisie in beleid nadere uitwerking krijgt, betrekken we inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners hierbij opnieuw, zodat zij resultaat zien van hun eerdere betrokkenheid. Om die reden zullen gemeenteambtenaren tijdens het hele traject aansluiten bij de verschillende sessies.

Risico's

Een belangrijk risico is dat onvoldoende aangesloten wordt bij de eigen cultuur en wensen van inwoners en ondernemers, waardoor hun betrokkenheid te beperkt blijft, of tot een te kleine groep ('usual suspects') beperkt blijft. Hierdoor is er onvoldoende draagvlak in de Steenbergse gemeenschap voor de toekomstvisie en het vervolg. Een ander risico is dat de inhoudelijke sturing vanuit de gemeente, ambtelijk of bestuurlijk, te groot is. We borgen dit door het traject volledig uit te besteden. Betrokkenheid van ambtenaren en bestuurders is alleen ondersteunend in het proces.

Portefeuillehouder en stuurgroep

Vanaf vaststelling van de bestuursopdracht is het voltallig college portefeuillehouder, waarbij de burgemeester de coördinerende rol op zich zal nemen. Iedere portefeuillehouder verbindt zich, samen met één van de teammanagers, aan een van de inhoudelijke thema's en de daaraan verbonden beursdag.

Het traject wordt aangestuurd door een stuurgroep, die bestaat uit de volgende personen: burgemeester en een wethouder (bestuurlijk verantwoordelijk), gemeentesecretaris (ambtelijk opdrachtgever), directeur Bedrijfsvoering en Dienstverlening, beide regisseurs Bestuurlijke Opgaven en de adviseur van het uitvoerend bureau.

Onder de overkoepelende stuurgroep worden vijf kleine themagerichte stuurgroepen ingericht die verantwoordelijk zijn voor de organisatie van de beursdagen. Deze stuurgroepen bestaan uit een wethouder, een opgaveregisseur, een of meerdere beleidsmedewerkers en/of teammanager, en iemand van het uitvoerend bureau. Zij rapporteren (via de opgaveregisseur) aan de overkoepelende stuurgroep.

De themagerichte stuurgroepen zorgen ook voor de samenhang met de beleidsvisies die in ontwikkeling zijn, zoals de Visie Energie en Ruimte, de Woonvisie en het GVVP, en de diverse opgaven, zoals Omgevingswet, Leefbaarheid en Kernen, Economische kracht, Energietransitie en Transformatie Sociaal Domein.

De raad wordt tot aanbidding van de Toekomstvisie periodiek geïnformeerd via een nieuwsbrief.

Ambtelijk opdrachtgever, opdrachtnemer en interne begeleidingsgroep

Ambtelijk opdrachtgever: Thijs de Jongh, gemeentesecretaris

Ambtelijk opdrachtnemer: Pieter Paardekooper, regisseur bestuurlijke opgaven

Interne begeleidingsgroep / klankbordgroep bestaande uit (beleids)medewerkers wonen, economie, sociaal domein, kerngericht werken, servicecentrum, communicatie en beide regisseurs Bestuurlijke Opgaven, en het uitvoerend bureau. De interne begeleidingsgroep begeleidt het traject procesmatig; niet organisatorisch en/of inhoudelijk.

De interne begeleidingsgroep komt zo vaak als nodig is in een integraal overleg kort bij elkaar om afspraken te maken, de voortgang te monitoren, knelpunten te bespreken en waar nodig afspraken bij te stellen.

Mensen en middelen

Geld: voor het opstellen van de Toekomstvisie is een budget beschikbaar van in totaal 95.000 euro. De opdracht wordt uitbesteed aan een extern bureau.

Mensen: in overleg wordt een beroep worden gedaan op ambtelijke inzet. Zonder zich met de inhoud te bemoeien, kunnen leden van de stuurgroep(en) of interne begeleidingsgroep bij bijeenkomsten aanwezig zijn.

Communicatie

De bestaande gemeentelijke communicatiemiddelen worden ingezet om onze inwoners te bereiken, onder meer het burgerpanel (steenbergen.ikpraatmee.nl) zal worden ingezet. De afdeling Communicatie adviseert de stuurgroep, de interne begeleidingsgroep en het externe bureau hoe wij onder de doelgroep bekendheid én deelname genereren aan deze Toekomstvisie van de gemeente.